

## **Esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteiden 2014 muuttaminen, Liikunnallisen elämäntavan edistäminen**

### **Johdanto**

Opetushallitus pyytää lausuntoa esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden luonnoksista.

Opetushallitus päivittää Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet (2014) ja Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet (2014). Päivitykset perustuvat pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman Suomi liikkeelle-ohjelmassa kirjattuna olleeseen tavoitteeseen lisätä perusopetuslakiin liikunnallisen elämäntavan edistäminen (HE 212/2024), hallituksen päätökseen 30.12.2024 sekä 23.5.2025 annettuun Lakiin perusopetuslain muuttamisesta (245/2025).

Perusopetuslaki muuttuu siten, että perusopetuslain 2 §:ään (2 mom) on lisätty: ”Esi- ja perusopetuksen tulee lisäksi edistää liikunnallista elämäntapaa.” Lainsäädännön muutos astuu voimaan 1.8.2026. Opetushallitus päivittää esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet vastaamaan lakimuutosta.

Opetussuunnitelmien perusteiden täydennysten ja lisäysten valmistelu- ja laadintatyö on Opetushallituksessa aloitettu lain antamisen 23.5.2025 jälkeen, jotta esi- ja perusopetuksen järjestäjillä olisi riittävästi aikaa valmistella paikalliset opetussuunnitelmat ennen 1.8.2026. Paikalliset esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmat tulee päivittää perusteiden mukaisesti ennen elokuuta 2026.

### **Tausta**

Laki perusopetuslain muuttamisesta (245/2025):

#### **2 § (Opetuksen tavoitteet)**

*Tässä laissa tarkoitetun opetuksen tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisyyteen ja eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä antaa heille elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja. Lisäksi esiopetuksen tavoitteena on osana varhaiskasvatusta parantaa lasten oppimisedellytyksiä.*

*Opetuksen tulee edistää sivistystä ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa, oppilaiden*

*edellytyksiä osallistua koulutukseen ja muutoin kehittää itseään elämänsä aikana. **Esi- ja perusopetuksen tulee lisäksi edistää liikunnallista elämäntapaa.***

*Opetuksen tavoitteena on lisäksi turvata riittävä yhdenvertaisuus koulutuksessa koko maan alueella.*

Hallituksen päätöksen 30.12.2024 mukaisesti hallituksen esityksen (HE 212/2024) tavoitteena on ollut, että lisäämällä liikunnallinen elämäntapa esi- ja perusopetuksen tavoitteisiin, liikunnan merkitys esiopetuksen ja koulujen toimintakulttuurissa vahvistuu sekä liikunnan merkitys kokonaisvaltaisena elämäntaitona paranee. Hallituksen esityksen tavoitteena oli vahvistaa lasten ja nuorten liikkumista esiopetus- ja koulupäivän aikana sekä tätä kautta vahvistaa heidän kokonaisvaltaista hyvinvointiaan. Muutoksen tavoitteena on myös varhaiskasvatusta, esiopetusta, perusopetusta ja lukiokoulutusta koskevien opetussuunnitelman perusteiden välisen jatkumon vahvistaminen.

Hallituksen päätöksen 30.12.2024 mukaisesti "*Opetushallitus tekisi lainsäädännön muutoksen myötä tarvittavat muutokset esiopetuksen ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin liikunnallisen elämäntavan vahvistamiseksi osana esiopetuksen ja koulun toimintakulttuuria.*"

Esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden päivityksen valmistelussa on kuultu koulutuksen asiantuntijoita, tutkijoita sekä Opetushallituksen verkostoja ja sidosryhmiä. Asiantuntijoiden näkemyksiä ja tutkimustietoa on hyödynnetty valmistelussa. Opetushallituksessa valmistelu on tehty virkatyönä.

Lain uudistuksesta on julkaistu Opetushallituksen uutinen 28.5.2025:  
<https://www.oph.fi/fi/uutiset/2025/perusopetuslaki-muuttuu-liikunnallisen-elamantavan-edistaminen-velvoittavaksi>

Lausuntopalautteen koontia tullaan hyödyntämään perusteluonnosten viimeistelyssä.

## **Tavoitteet**

Opetushallitus on valmistellut luonnokset esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteiden päivitykseen. Opetussuunnitelmien perusteiden päivityksiä koskeva lausuntokierros alkaa 23.10.2025 Lausuntopalvelussa. Lausuntokierros päättyy 13.11.2025 klo 16.15. Tällä aikavälillä voi antaa näkemyksensä esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteiden päivitysten ja lisäysten luonnoksista.

Tavoitteena on, että liikunnallisen elämäntavan edistämisen (PoL 2 §, 2 mom lisäys) edellyttämät esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden päivitykset valmistuvat vuoden 2026 alussa.

Lausunnot pyydetään esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteiden täsmennyksistä. Erityisesti lausuntoja pyydetään esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden luvusta 3 Esiopetuksen toimintakulttuuri sekä perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden uudesta alaluvusta 4.2.3 Liikunnallisen elämäntavan edistäminen. Esiopetuksen perusteiden lukua 3.1 on muokattu rakenteellisesti ja sisältöä on konkretisoitu tukemaan jatkumoa varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja siitä eteenpäin.

Tämä muokkaus ei lisää opetuksen järjestäjän velvoitteita. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden luku 4.2.3 on kokonaan uutta tekstiä, joten sitä ei ole mahdollista verrata aikaisempaan tekstiin. Lisäksi lausuntopalautteen antajilla on mahdollisuus esittää yleisiä näkemyksiään ja kehittämis ehdotuksiaan liikunnallisen elämäntavan edistämisen näkökulmasta.

## Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunnot pyydetään antamaan esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteista. Tarkemmin liikunnallisen elämäntavan edistämistä koskevista teksteistä esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden luvuista 2, 3 ja 4 ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden luvuista 3 (3.1, 3.2, 3.3) ja 4 (4.2 ja 4.5) sekä erityisesti valmisteilla olevasta lisäluvusta 4.2.3.

Muutokset on merkitty perusteluonnoksiin vahvennettuina ja kursivilla sekä yliviivattu poistettavat kohdat. Viimeistelyvaiheessa tarkastetaan myös tekstien kieliasu, joten lausunnon antajat voivat keskittyä luonnosten sisältöön.

Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelussa, lausunto voidaan vaihtoehtoisesti toimittaa Opetushallituksen kirjaamoon sähköpostilla määräaikaan mennessä osoitteeseen: kirjaamo@oph.fi.

Kirjaamoon toimitetussa lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero OPH-6342-2025. Lisäksi kirjaamoon toimitettu lausunto pyydetään lähettämään esimerkiksi sähköpostin liitetiedostona Word- tai PDF-muodossa, jotta lausuntoasiakirja ei sisällä tarpeettomia henkilötietoja, kuten yksityishenkilön sähköpostiosoitetta.

## Aikataulu

Pyydämme lausuntoanne 13.11.2025 klo 16.15 mennessä. Tavoitteena on, että liikunnallisen elämäntavan edistämisen (PoL 2 § lisäys) esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteiden päivitykset valmistuvat vuoden 2026 alussa.

## Valmistelijat

Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteluonnosta koskevia lisätietoja antavat

- opetusneuvos Heidi Usmi, heidi.usmi (a) oph.fi
- undervisningsråd Charlotta Rehn, charlotta.rehn (a) oph.fi (på svenska)

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteluonnosta koskevia lisätietoja antavat

- opetusneuvos Matti Pietilä, matti.pietila (a) oph.fi
- undervisningsråd Maj-Len Engelholm, maj-len.engelholm (a) oph.fi (på svenska).

## Linkit

<https://www.finlex.fi/fi/hallituksen-esitykset/2024/212#OT0> - Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi perusopetuslain muuttamisesta (HE 212/2024, ml. liikunnallisen elämäntavan edistäminen)

<https://www.finlex.fi/fi/hallituksen-esitykset/2024/212?language=swe#OT0> - Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om grundläggande utbildning (RP 212/2024, inkl. främjande av en fysiskt aktiv livsstil)

## Liitteet:

[PoL 2 § Luonnos 22.10.pdf](#) - Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 luonnos 22.10.2025

[Lausuntopalveluun luonnos esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet luvut 2, 3 ja 4.pdf](#) - Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 luonnos 22.10.2025

[Grunder\\_Grundläggande utbildning\\_kap. 3 och 4 utkast för utlåtande.pdf](#) - Utkast till grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen 2014, 22.10.2025

[Utlåtande\\_utkast till kapitel 2, 3 och 4 i Grunderna för förskoleundervisningens läroplan 2014.pdf](#) - Utkast till grunderna för förskoleundervisningens läroplan 2014, 22.10.2025

## Jakelu:

Aineenopettajaliitto AOL ry  
Barnvårdsföreningen i Finland r.f.  
eNorssit  
Erilaisten oppijoiden liitto  
Etelä-Suomen aluehallintovirasto  
Finlands Svenska Idrott rf  
Finlands svenska lärarförbund  
Helsingin yliopisto  
Hem och skola  
Itä-Suomen aluehallintovirasto  
Itä-Suomen yliopisto  
Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL  
Jyväskylän yliopisto  
Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (KARVI)  
Kehitysvammaisten tukiliitto  
Kehitysvammaliitto  
Koululiikuntaliitto  
Kuntaliitto  
Lapin aluehallintovirasto  
Lapin yliopisto  
Lapsiasiavaltuutettu  
Lastensuojelun keskusliitto  
Liikunnan ja Terveystiedon opettajat ry  
Lounais-Suomen aluehallintovirasto

Luokanopettajaliitto  
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto  
Mannerheimin lastensuojeluliitto MLL  
Opetusalan ammattijärjestö OAJ  
Oulun yliopisto  
Pohjois-Suomen aluehallintovirasto  
Sivistysala ry (SIVISTA)  
Steinerkasvatuksen liitto  
Suomen lähi- ja perushoitajaliitto Super  
Suomen rehtorit  
Talentia  
Tampereen yliopisto  
Tehy ry  
Terveysten- ja hyvinvoinnin laitos THL  
Turun yliopisto  
Valtion liikuntaneuvosto  
Vanhempainliitto  
Varhaiskasvatuksen opettajien liitto VOL  
Yksityiskoulujen liitto  
Åbo Akademi

## **ESIOPETUKSEN OPETUSSUUNNITELMAN PERUSTEET Palaute kuvausten riittävydestä ja mahdolliset täydennykset/muutokset paikallisen opetussuunnitelmatyön näkökulmasta**

### **Esiopetuksen tehtävä ja yleiset tavoitteet (Luku 2)**

Valitse vaihtoehdoista

- ☐ Kuvaus on riittävä.
- ☐ Kuvausta tulee täydentää/muuttaa.

Täydennys/muutosehdotus:

### **Esiopetuksen toimintakulttuuri (Luku 3)**

Valitse vaihtoehdoista

- ☐ Kuvaus on riittävä.
- ☐ Kuvausta tulee täydentää/muuttaa.

Täydennys/muutosehdotus:

### **Esiopetuksen toteuttamisen periaatteet (Luku 4)**

Valitse vaihtoehdoista

- ☐ Kuvaus on riittävä.
- ☐ Kuvausta tulee täydentää/muuttaa.

Täydennys/muutosehdotus:

## **PERUSOPETUKSEN OPETUSSUUNNITELMAN PERUSTEET Palaute kuvausten riittävydestä ja mahdolliset täydennykset/muutokset paikallisen opetussuunnitelmatyön näkökulmasta**

### **Perusopetuksen tehtävä ja yleiset tavoitteet (Luku 3)**

Valitse vaihtoehdoista

- ☐ Kuvaus on riittävä.
- ☐ Kuvausta tulee täydentää/muuttaa.

Täydennys/muutosehdotus:

## **Perusopetuksen toimintakulttuuri (Luku 4)**

Valitse vaihtoehtoista

- Kuvaus on riittävä.
- Kuvausta tulee täydentää/muuttaa.

Täydennys/muutosehdotus:

## **Liikunnallisen elämäntavan edistäminen (ehdotettu alaluku 4.2.3)**

Valitse vaihtoehtoista

- Kuvaus on riittävä.
- Kuvausta tulee täydentää/muuttaa.

Täydennys/muutosehdotus:

Rehn Charlotta  
Opetushallitus

Pietilä Matti  
Opetushallitus